
NOTAT

Udenrigsministeriet

Til: Folketingets Udenrigsudvalg J.nr.: 2014-23298
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet Dato: 22. oktober 2014
Emne: Sikkerhedsrådsresolutioner om 'foreign terrorist fighters'/ISIL

Baggrund

FN's Sikkerhedsråd har siden 2001 vedtaget en række resolutioner i forbindelse med den globale indsats for at forebygge og bekæmpe terrorisme. Resolutionerne understøttes blandt andet af en række konventioner vedrørende aspekter af terrorisme samt af globale og regionale initiativer, eksempelvis i regi af Global Counterterrorism Forum og Europarådet. I 2014 har Sikkerhedsrådet vedtaget to resolutioner, der særligt fokuserer på 'foreign terrorist fighters', henholdsvis Sikkerhedsrådsresolution 2170 vedtaget den 15. august 2014 og Sikkerhedsresolution 2178 vedtaget den 24. september 2014. Begge resolutioner er vedtaget under henvisning til kapitel VII i FN-pagten.

Sikkerhedsrådsresolution 2170 omhandler først og fremmest tiltag vedrørende 'foreign terrorist fighters' samt foranstaltninger til at forhindre økonomisk eller anden materiel støtte til ISIL, al-Nusra samt individer eller grupper associeret med al-Qaida. Resolutionen opfordrer blandt andet medlemslandene til at gennemføre nationale foranstaltninger med henblik på at forhindre 'foreign terrorist fighters' i at tilslutte sig de nævnte grupper og til at retsforfølge de pågældende individer.

Sikkerhedsrådsresolution 2178 går videre end resolution 2170 ved blandt andet at definere begrebet 'foreign terrorist fighter' samt ved mere konkret at forpligte medlemslandene til en række tiltag til at dæmme op for 'foreign terrorist fighters'. Resolutionen indeholder således bestemmelser om imødegåelse af ind- og gennemrejse af individer, som der er grund til at formode vil eller vil medvirke til at begå terrorhandlinger i et andet land samt om nationale tiltag med henblik på retsforfølgelse af sådanne individer. Resolutionen lægger ligeledes vægt på øget informationsudveksling mellem medlemslandene, internationalt samarbejde i indsatsen mod 'foreign terrorist fighters', forebyggelse i form af anti-radikaliseringssindsatser, samt at relevante FN-enheder holder særligt fokus på truslen fra 'foreign terrorist fighters'.

Både resolution 2170 og 2178 henviser til resolution 1373 fra 2001, hvor Sikkerhedsrådet i kølvandet på angrebene i USA den 11. september blandt andet pålagde medlemsstaterne at gen-

nemføre en række foranstaltninger for at forhindre finansiering af terrorisme og anden støtte til terrorisme.

Sanktionsmuligheder ved eventuel manglende overholdelse af resolutioner

Det følger af FN-pagtens artikel 24, at FN's Sikkerhedsråd har det primære ansvar for opretholdelsen af mellemfolkelig fred og sikkerhed, og at Sikkerhedsrådet handler på medlemsstaternes vegne under udøvelsen af de pligter, som dette ansvar pålægger det. Det følger videre af FN-pagtens artikel 25, at FN's medlemsstater er forpligtet til at acceptere og udføre Sikkerhedsrådets beslutninger i overensstemmelse med FN-pagten.

Sikkerhedsrådet kan med andre ord i visse situationer træffe beslutninger, som er folkeretligt bindende for de enkelte medlemsstater. Dette vil kunne være tilfældet i forbindelse med resolutioner vedtaget under henvisning til kapitel VII i FN-pagten. Udstrækningen af den eventuelle juridiske forpligtelse vil imidlertid bero på en konkret fortolkning af ordlyden af de pågældende bestemmelser i resolutionen og deres forarbejder.

FN-pagtens artikel 48 anfører, at de skridt, der kræves for at gennemføre Sikkerhedsrådets beslutninger til opretholdelse af mellemfolkelig fred og sikkerhed, skal gennemføres af alle FN's medlemsstater. Såfremt et land ikke efterlever juridisk bindende forpligtelser i en resolution, vil det være naturligt i første omgang at rejse en sådan sag diplomatisk, ligesom den afhængigt af de nærmere konkrete omstændigheder vil kunne tages op i relevante FN-organer. Hvilke tiltag, der iværksættes, afhænger af den enkelte sags konkrete faktuelle og juridiske omstændigheder, herunder om det vurderes mere hensigtsmæssigt at behandle et givent spørgsmål i andre internationale fora.

Udenrigsministeriet